

Sjećanja - naši nezaboravljeni

Stjepan Banas (3. XII. 1946. – 25. I. 2019.), učitelj koji je znao ljubiti hrvatsku riječ

25. siječnja ove godine k zvijezdama je zaplovio gospodin Stjepan Banas, naš dragi kolega, učitelj i profesor, savjetnik za hrvatski jezik i dugogodišnji voditelj Županijskog vijeća učitelja Hrvatskoga jezika Bjelovarsko-bilogorske županije.

Daleke 1969., mladi je Stjepan stekao zvanje prof. Hrvatskoga jezika diplomiravši komparativnu književnost i južnoslavenske filologije na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Ubrzo postaje

nastavnikom u Srednjoškolskom centru Garešnica, gdje se zadržao do 1978. Radoznanog i živahnog duha, uskoro mijenja zanimanje i radi kao novinar i glavni urednik lista u tvornici Kamen Sirač, no već 1982. u Podravskoj Slatini vraća se svome pozivu poučavajući hrvatski jezik u tamošnjoj srednjoj školi do 1984. Potom je, sve do umirovljenja 2012., predavao u OŠ Slavka Kolara u Hercegovcu, gdje je i unaprijeđen u položajno zvanje učitelja savjetnika. U ovoj je sredini odgojio mnoge izvrsne mlade ljude, dobitnike nagrada i priznanja, pa i one koji će ga kasnije istinski slijediti baveći se učiteljskim pozivom.

Uvijek ljubazan i susretljiv, bio je spreman pomoći svakom kolegi, podržati druge u njihovim nastojanjima i dati dobar savjet. Radio je predano i vrijedno, pedantan i precizan, vodeći brigu o svakom detalju. Istodobno, bio je duhovit i ciničan govornik, vrstan poznavatelj hrvatskoga jezika i njegov veliki zaljubljenik. Služio se njime vješto, s puno kreativnosti i ljubavi, neovisno o tome obraća li se mladima ili sebi ravnima.

Zadužio nas je mnogobrojnim skupovima i događanjima koje je organizirao, a na kojima bi se posjetitelji uvijek osjećali dobrodošli i počašćeni. Posebice je vrijedna manifestacija Međunarodni festival Dani hrvatskog pučkog teatra u Hercegovcu, utemeljena 1995. Na istome je mjestu zasnovao i festival dječje pjesme Pjesmom i srcem domovini Hrvatskoj 1991., koji se danas održava pod nazivom Zlatni slavuj.

Profesor Banas napisao je preko 40 dramskih tekstova među kojima prevladavaju pučke komedije. Kao voditelj Pučke scene hrvatske čitaonice iz Hercegovca, sam ih je i režirao.

Zadužio nas je svojim raznorodnim tekstovima, pjesmama, zapisima i knjigama koje je uređivao i stvarao. Njegove su pjesme objavljene u zbornicima Vrata sunca (1977) i Svjetlost riječi (2007), dok su najnovije ugledale svjetlo dana u samostalnoj zbirci Zastao sam na trenutak (2016).

Objavljivao je u Bjelovarskom listu, Našem vremenu, Moslavačkom zborniku i Bjelovarskom učitelju. Mnogobrojne su njegove recenzije, predgovori i pogovori, prije svega knjigama zavičajnih autora, svjedočeći tako autorovu ljubav prema moslavačkoj riječi. Uredio je knjige Moj zavičaj u slici, riječi i pjesmi (2010) te Svitanja i sutoni (2011). Posebno je vrijedna knjiga Ti prolaziš svojim putem starim / Čuvari

hrvatskih tradicijskih pjesama i napjeva bijele Moslavine (koju je uredio sa Ž. Stubičanom i G. Ščrbačić, 2017). Nagrađena je Srebrnom poveljom Matice hrvatske, čiji je dugogodišnji član bio, na Glavnoj skupštini Matice 2018.

Vrijedi spomenuti i njegove metodičke priručnike za učitelje Hrvatski jezik 7. (suautorica Z. Klinžić) i Hrvatski jezik 8. (suautorice Klinžić i Miloloža), na kojima je prof. Banas predano radio, bilježeći tekstove uvijek prvo finim rukopisom vječitog estete, prepisujući ih tek naknadno.

Vrijedno je radio u Upravnom odboru Ogranka HPKZ Bjelovar, surađivao sa Zavodom za unapređivanje školstva, a kasnije s AZOO. Kao član Družbe Braća hrvatskog zma-ja osmišljao je različite projekte. Među njegovim priznanjima ističe se odličje Reda Danice hrvatske s likom Antuna Radića, a prof. Banasu ga je dodijelio predsjednik Republike Hrvatske dr. Franjo Tuđman za izvrstan rad i zasluge.

Posljednja objavljena djela su mu Dozivi i odzivi pisane riječi i Deset pučkih komedija (2018).

Budnoga oka i uma, profesor Stjepan Banas bio je čovjek koji o jeziku istinski promišlja i u jeziku živi - ostvarujući tako svoje duhovno poslanje.

Suzana Jurić